

ZÁVEREČNÁ SPRÁVA

Z KONFERENCIE

Úvod	3
Program konferencie	5
Výstupy z pracovných skupín	6
Vzdelávanie	6
Zamestnanosť	9
Tvorivosť a podnikavosť	12
Participácia	15
Mládež a svet	20
Zdravie a zdravý životný štýl	22
Sociálne začlenenie – inklúzia	24
Dobrovoľníctvo	27
Práca s mládežou	30

“Mládež predstavuje na Slovensku významnú skupinu obyvateľstva a práca s ňou doteraz nebola celkom doceňovaná, zaslúži si oveľa väčšiu pozornosť.”

Martina Lubyová (Ministerka školstva, vedy, výskumu a športu SR)

IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže a Odbor mládeže Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej MŠVVaŠ SR) zorganizovali v dňoch 21. – 22. júna 2018 v Bratislave konferenciu venovanú **Správe o mládeži 2018**. Podľa údajov Štatistického úradu mala k 31. decembru 2017 Slovenská republika 5 443 120 obyvateľov, z toho bolo 1 931 633 ľudí do 30 rokov. Takmer 2 milióny obyvateľov Slovenska patrí do kategórie mládež a preto mala táto konferencia oficiálny názov: **2MB - Dva milióny budúcností**.

Počas konferencie boli prezentované kľúčové zistenia zo Správy o mládeži 2018 o aktuálnom stave života mladých ľudí na Slovensku. Kompletnú Správu o mládeži 2018 alebo jej skrátenú popularizovanú verziu môžete nájsť na stránke IUVENTY – Slovenského inštitútu mládeže, www.iuventa.sk, ako aj na stránke MŠVVaŠ SR www.minedu.sk.

Ambíciou konferencie bolo využiť stretnutie odborníkov z rôznych oblastí dotýkajúcich sa života mladých ľudí a zapojiť ich do tvorby návrhov aktivít a opatrení na naplnenie cieľov vytýčených v **Stratégii SR pre mládež na roky 2014 – 2020**. Aby boli plány v oblasti mládežníckej politiky naplnené, musia vznikať v súčinnosti všetkých partnerov z rôznych oblastí a sektorov. Potvrdzujú to aj viaceré ciele navrhnuté v Stratégii SR pre mládež. S prihliadnutím na tieto skutočnosti sa na konferencii zúčastnilo viac ako 150 zástupcov mládežníckych organizácií, regionálnych samospráv, miest a obcí ako i ďalších inštitúcií, ktorých sa problematika mládeže priamo dotýka.

Počas konferencie účastníci aktívne diskutovali v pracovných skupinách, ktoré kopírovali témy Stratégie SR pre mládež 2014 – 2020: Vzdelávanie, Zamestnanosť, Tvorivosť a podnikavosť, Participácia, Mládež a svet, Zdravie a zdravý životný štýl, Sociálne začlenenie - inklúzia, Dobrovoľníctvo a Práca s mládežou. V blízkom čase vstupujeme do prípravnej fázy tvorby ďalšieho **Akčného plánu pre napĺňanie Koncepcie rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020** v rokoch 2019 – 2020. A preto návrhy opatrení, ktoré vznikali počas aktívneho dialógu zástupcov štátnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy, ako aj mimovládneho sektora počas konferencie, budú slúžiť ako podklady pre jeho tvorbu. V rámci záverečnej správy sú návrhy opatrení farebne odlišené od ostatného textu, tak aby bola zabezpečená čo najlepšia čitateľnosť a prehľadnosť celého dokumentu.

Nakoľko štátna politika vo vzťahu k mládeži zahŕňa oblasti života mladých ľudí, ktoré sú v agende viacerých orgánov štátnej správy, tvorba a implementácia efektívnej politiky vo vzťahu k mladej generácii nevyhnutne vyžaduje spoluprácu medzi dotknutými rezortmi a ostatnými orgánmi štátnej správy, v ktorých predmete činnosti sa vyskytujú opatrenia dotýkajúce sa mládeže. Z tohto dôvodu s výstupmi z pracovných skupín k ostatným témam stratégie budú oboznámení zainteresovaní aktéri prostredníctvom medzirezortnej pracovnej skupiny.

ŠTVRTOK, 21.6.2018

07:30-09:00 Registrácia účastníkov

09:00-09:30 Otvorenie konferencie a úvodné príhovory

I. blok: Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014-2020

09:30-11:00 Kľúčové zistenia zo Správy o mládeži 2018 k témam: Práca s mládežou, Tvorivosť a podnikavosť, Sociálne začlenenie, Dobrovoľníctvo, Participácia

11:00-11:30 Prestávka

11:30-13:15 Sekcia k jednotlivým témam Stratégie pre mládež: Práca s mládežou, Tvorivosť a podnikavosť, Sociálne začlenenie, Dobrovoľníctvo, Participácia

13:15-14:15 Obed

II. blok: Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014-2020

14:15-15:45 Kľúčové zistenia zo Správy o mládeži 2018 k témam: Zdravie a zdravý životný štýl, Zamestnanosť, Vzdelávanie, Mládež a svet

15:45-16:15 Prestávka

16:15-18:00 Sekcia k jednotlivým témam Stratégie pre mládež: Zdravie a zdravý životný štýl, Zamestnanosť, Vzdelávanie, Mládež a svet

18:00-19:00 Večera

19:00-22:00 Večerný program

PIATOK, 22.6.2018

08:00-09:00 Otvorenie dňa

I. blok: Mládež a svet, Práca s mládežou, Vzdelávanie

09:00-10:15 Prednáška a zhrnutie výstupov z pracovných skupín

10:15-10:45 Prestávka

II. blok: Participácia a Štruktúrovaný dialóg, Sociálne začlenenie, Zdravie a zdravý životný štýl

10:45-12:30 Prednáška a zhrnutie výstupov z pracovných skupín

12:30-13:30 Obed

III. blok: Tvorivosť a podnikavosť, Zamestnanosť, dobrovoľníctvo

13:30-15:00 Prednáška a zhrnutie výstupov z pracovných skupín

15:00-15:30 Ukončenie konferencie

Stratégia Slovenskej republiky pre mládež na roky 2014 – 2020 (ďalej len Stratégia) určuje strategické ciele politiky vo vzťahu k mládeži, pričom reflektuje potreby mládeže najmä v oblasti vzdelávania, zamestnanosti, tvorivosti a podnikavosti mladých ľudí, ich participácie, zdravia, zdravého životného štýlu a vzťahu k prírode, sociálneho začleňovania a dobrovoľníctva. Zaoberá sa aj globálnymi témami a určuje strategické ciele pre oblasť práce s mládežou.

V oblasti práce s mládežou na stratégiu nadväzuje Konceptia rozvoja práce s mládežou na roky 2016 – 2020 (ďalej len Konceptia), ktorá špecifikuje prioritné ciele štátu do roku 2020. K implementácii Konceptie bol vytvorený Akčný plán na obdobie 2017 – 2018, ktorého napĺňanie mapuje aj Správa o mládeži 2018. V blízkom čase vstupujeme do prípravnej fázy tvorby Akčného plánu na roky 2019 – 2020, a preto návrhy opatrení, ktoré vznikali v pracovných skupinách počas konferencie, budú slúžiť ako podklady pre jeho tvorbu a sú zhrnuté v nasledujúcich podkapitolách, hlavne v podkapitole venujúcej sa téme: Práca s mládežou.

VZDELÁVANIE

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

Pracovnú skupinu k téme vzdelávanie facilitovali Miloslav Špoták (UCM Trnava; OZ Re:colo), Ivana Frívaldská (PaSA Turčianske Teplice) a Ivana Boboňová (OPPM IUVENTA). V pracovnej skupine aktívne pracovalo 19 účastníkov konferencie, ktorí svojimi názormi zastupovali formálne školstvo (ZŠ A. Sládkoviča Sliač, Gymnázium Golianova Nitra, Gymnázium Dubnica nad Váhom, Univerzita Komenského v Bratislave, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Prešovská univerzita v Prešove), neformálne vzdelávanie, štátne organizácie a agentúry, mimovládne organizácie a občianske združenia (Dom poznania, Inštitút neformálneho vzdelávania, KDMS, Mladí Európania, Národná agentúra Erasmus+, Social Up, Škola po novom) zabezpečujúce rôzne formy vzdelávania pre mládež.

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

V stratégií SR pre mládež je téma vzdelávania zahrnutá do strategického cieľu: **Priechodnosť systémov vzdelávania**, čo zahŕňa podporovanie inkluzívneho modelu priechodnosti sústavy formálnej a neformálnej výchovy a vzdelávania detí a mládeže prostredníctvom nasledovných nástrojov:

a) legislatívne zmeny, b) uznávania výsledkov pedagogických a andragogických kompetencií pre kvalifikácie na výchovu a vzdelávanie detí a mládeže, c) financovania poskytovateľov (akreditovaných podľa zákona) a podnecovanie komplexného inkluzívneho prostredia v celoživotnom vzdelávaní.

Na dosiahnutie vyššie uvedeného cieľa boli v stratégií pre oblasť vzdelávania navrhnuté nasledovné opatrenia:

- *Vypracovať analýzu legislatívnych podmienok umožňujúcich priechodnosť a efektívnosť formálnej a neformálnej výchovy a vzdelávania mládeže v SR.*
- *Prijatť súbor legislatívnych opatrení na validáciu pedagogických spôsobilostí a kvalifikácií vo formálnom a neformálnom vzdelávaní, na nediskriminačný model financovania prístupu poskytovateľov formálneho a neformálneho vzdelávania k verejným zdrojom a zdrojom ESF.*
- *Iniciovať vznik národnej platformy pre spoluprácu a partnerstvo vo vzdelávaní, vymedziť jej poslanie, postavenie a nástroje činnosti.*

So zámerom dosiahnuť napĺňanie strategického cieľa v oblasti vzdelávania (hlavne neformálneho) a s ohľadom na NPRVaV pracovná skupina diskutovala k trom podtémam (prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania; vzdelávanie mimo vyučovania a podpora, uznanie, kvalita neformálneho vzdelávania) a zdefinovala nasledovné opatrenia:

Prepájanie formálneho a neformálneho vzdelávania

- *Inovovať prípravu učiteľov (metódy edukácie).*
- *Podporovať a umožňovať projektové, zážitkové a blokované vyučovanie.*
- *Umožniť vstup overených/certifikovaných organizácií tretieho sektora do formálneho vzdelávania.*
- *Vo väčšej miere využívať školské zariadenia pre voľnočasové aktivity.*
- *Implementovať inovatívny pedagogický prístup - Service learning.*

Vzdelávanie mimo vyučovania

- *Využívať ŠKD pre II. stupeň ZŠ, ako aj otvoriť CVČ pre mládež do 30 rokov.*
- *Využívať rovesnícky prístup pri vzdelávaní mimo vyučovania.*
- *Zjednotiť pojmy v oblasti neformálneho vzdelávania.*
- *Vypracovať koncepciu výchovy a vzdelávania vo voľnom čase.*
- *Zabezpečiť spoluprácu profesionálov a verejnosti pri rozhodovaní o napĺňaní a zabezpečení voľného času.*
- *Udeliť právnu subjektivitu ŠKD.*
- *Pri realizácii vzdelávacích aktivít mimo školy využívať dobrovoľnícku reciprocitu.*

Podpora, uznanie a kvalita neformálneho vzdelávania

- **Realizovať výskum v oblasti neformálneho vzdelávania (prínos, spôsoby, aktéri, ...).**
- **Vytvoriť spoločný, prehľadný, celoslovenský portál neformálneho vzdelávania (metodiky, organizácie, lektori, ...).**
- **Vytvoriť štandardy kvality vzdelávacích organizácií (Značka kvality).**
- **Pripraviť a následne realizovať nový národný projekt typu KomPrax (Praktik).**
- **Zabezpečiť spoločenské uznanie – národná cena v oblasti neformálneho vzdelávania v práci s mládežou.**
- **Vytvoriť a stabilizovať tematické regionálne centrá mládeže na podporu práce s mládežou.**

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

V pracovnej skupine k téme Zamestnanosť diskutovalo 8 účastníkov konferencie z poradenských centier (PCD Trenčín), mimovládnych organizácií a občianskych združení (CeNef, Mladíinfo, SZLH), ako aj medzinárodných organizácií pôsobiacich na Slovensku (JEF Slovakia, EPIC Slovakia). Líder pracovnej skupiny bol Martin Menšík (marketingový manažér Profesia.sk), ktorému s facilitovaním skupiny pomáhali Katarína Lučeničová (OPPM IUVENTA) a Peter Kolesík (NA Erasmus+).

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

V Stratégii SR pre mládež sú pri téme zamestnanosť stanovené 4 strategické ciele: Orientácia na trhu práce, Verejné služby zamestnanosti, Dôraz na odborné vzdelávanie a Motivácia zamestnávateľov. V rámci pracovnej skupiny sa diskutujúci venovali všetkým strategickým cieľom a navrhnuté opatrenia nachádzajúce sa v Stratégii doplnili o ďalšie návrhy opatrení, ktoré považujú za dôležité pri vstupe mladých ľudí na trh práce.

Pre strategický cieľ **Orientácia na trhu práce** (Zaviest' systematické kariérne poradenstvo a zvýšiť tak mieru orientácie sa mladých ľudí na trhu práce) bolo v Stratégii navrhnuté nasledovné opatrenie: *Nad'alej podporovať komplexnú starostlivosť o mladých ľudí v kariérnom poradenstve a okrem pedagógov zapájať i výchovných poradcov, psychológov a terénnych sociálnych pracovníkov.*

Pracovná skupina k vyššie uvedenému strategickému cieľu navrhla nasledovné opatrenia:

Orientácia na trhu práce

- **Zabezpečiť systematický, personálne a finančne krytý systém personálneho poradenstva a otvoriť ho externým subjektom, ako sú CPPPaP a individuálnym kariérnym poradcem, prípadne partnerom venujúcim sa trhu práce (sociálni pracovníci, komunitní pracovníci, terénni pracovníci, pracovníci s mládežou, ...).**
- **Rozšíriť vzdelávanie kariérnych poradcov aj o hodnotovú orientáciu študentov a zručnosti pre život.**
- **Prepojiť kariérneho poradcu s pedagogickým tímom a zabezpečiť adaptáciu zistení do vzdelávacieho procesu. Kariérnych poradcov zapájať do komunikácie (práce) s rodičom a aktívnej participácie počas kariérneho poradenstva.**
- **Vytvoriť sieť kariérnych poradcov pre mládež a vzdelávať ich.**

V rámci strategického cieľa **Verejné služby zamestnanosti** (Reflektovať špecifické potreby mladých ľudí s cieľom skvalitniť poskytovanie verejných služieb zamestnanosti) uvádza Stratégia nasledovné opatrenia:

- *Poskytovať možnosť systematickej supervízie a mentoringu v prvom zamestnaní.*
- *Zabezpečiť inštitucionálnu a finančnú podporu poradenských služieb, poskytovaných verejnými aj neverejnými poskytovateľmi.*
- *Realizovať špecializované služby zamestnanosti, ktoré reflektujú špecifické potreby konkrétnej cieľovej skupiny mladých ľudí, teda napr. mladých ľudí z prostredia marginalizovaných rómskych komunít, detských domovov, mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením.*

Pracovná skupina k tomuto strategickému cieľu navrhla súbor ďalších opatrení:

Verejné služby zamestnanosti

- ***Implementovať pracovný mentoring ako jeden z efektívnych nástrojov aktívnych politik trhu práce.***
- ***Mentorovať mladých UoZ externe, prostredníctvom MVO a CPPPaP s cieľom pomôcť zamestnávateľom s adaptačným procesom.***
- ***Otvoriť systém služieb zamestnanosti aj externým subjektom.***
- ***Zabezpečiť vzdelávanie pracovníkov úradov práce o špecifických potrebách mladých UoZ, a tak zvyšovať ich kvalifikáciu pre odborné poradenstvo.***
- ***Vytvoriť návrh koncepcie zberu a aktualizácie dát o štrukturálnej nezamestnanosti mladých.***

Strategický cieľ **Dôraz na odborné vzdelávanie** (Reagovať na aktuálne potreby trhu práce so zameraním na odborné vzdelávanie, ako jedného z hlavných predpokladov úspešného uplatnenia sa mladých ľudí na trhu práce) v Stratégií dopĺňa viacero opatrení:

- *Zavádzanie prvkov duálneho vzdelávania v odbornom vzdelávaní a príprave v podmienkach Slovenskej republiky.*
- *Vytvoriť zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce.*
- *Podporiť vyrovnanie medziregionálnych rozdielov a rozličného prístupu mladých ľudí ku kvalitnému odbornému vzdelávaniu i intenzívnejším využívaním internetu vo vzdelávaní a akceptáciou kvalitných on-line kurzov.*
- *Podporiť stratégiu inkluzívneho vzdelávania pre mladých ľudí so zdravotným znevýhodnením a zabezpečiť im prístup ku kvalitnému odbornému vzdelávaniu.*

S dôrazom na odborné vzdelávanie je výstupom z konferencie nasledovný súbor opatrení:

Dôraz na odborné vzdelávanie

- *Zvýšiť investície do prípravy kariérnych poradcov v rámci neformálneho vzdelávania.*
- *Posilniť úlohu jednotlivca pri výbere vzdelávacích kurzov v rámci odborného vzdelávania.*
- *Zabezpečiť decentralizáciu platieb za vzdelávacie aktivity s využitím a akceptáciou moderných on-line kurzov.*
- *Nahradiť generovanie zoznamov perspektívnych a neperspektívnych odborov systematickým zberom údajov o trhu práce a prognostickou prácou na úrovni labour market intelligence.*
- *Zamerať sa pri práci s kariérnymi poradcami na oblasť odhaľovania talentu študentov technických smerov s dôrazom na vodcovské zručnosti a pripravovať takýchto študentov na kariéru „majstra“.*

Motivácia zamestnávateľov, ako ďalší strategický cieľ, sa zameriava na podporu zamestnávateľov v tvorbe nových pracovných miest s cieľom zvýšiť počet pracovných miest pre mladých ľudí pomocou nasledovných opatrení:

- *Motivovať zamestnávateľov prostredníctvom priamych dotácií ako aj a/alebo odvodových bonusov.*
- *Výraznejšie zamerať systémové opatrenia aktívnej politiky trhu práce na mladých ľudí a znížiť administratívnu záťaž.*
- *Realizovať projekty a programy na podporu uplatnenia sa mladých ľudí na trhu práce.*

Pracovná skupiny k tomuto strategickému cieľu navrhuje doplniť nasledovné opatrenia:

Motivácia zamestnávateľov

- *Zrealizovať prieskum pohľadu zamestnávateľov na hodnoty zamestnancov a tie následne preniesť do práce s mládežou pre potreby vytvorenia nových nástrojov na podporu zamestnávateľov.*
- *Zaviesť systém podpory zamestnávateľov a zamestnancov pre potreby získania kľúčových kompetencií pre mladých ľudí.*
- *Zaviesť inštitút „mediátora“ pre zamestnávanie uchádzačov zo znevýhodnených a marginalizovaných komunít, ktorý by pripravoval tímy vo firmách na príchod ľudí z iného kultúrneho a spoločenského prostredia do pracovného procesu.*

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

V pracovnej skupine Tvorivosť a podnikavosť diskutovalo 22 účastníkov konferencie, ktorí svojimi názormi zastupovali formálne školstvo (Gymnázium Dubnica nad Váhom, Stredná odborná škola podnikania Žilina, Univerzita Komenského v Bratislave), neformálne vzdelávanie (CeNef,), štátne organizácie a agentúry (Odbor mládeže MŠVVaŠ, MAS Strážovské vrchy, ÚPSVaR Žilina), medzinárodné organizácie (JEF Slovakia, YMCA na Slovensku), mimovládne organizácie a občianske združenia (MAOi Inštitút pre Digitálnych Nomádov o.z., Mladíinfo, OZ Gulôčka, Public Idea o.z., SAPS n.o., Startup Centrum Košice o.z.) a aktívnych študentov (Stredoškolský parlament Trnava, Projekt Chuť žiť). Pracovnú skupinu k téme Tvorivosť a podnikavosť facilitovali Eva Vargová (Junior Achievement Slovensko, n.o.), Lukáš Michal (NA Erasmus+) a Soňa Štefančíková (OPPM IUVENTA).

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

Stratégia SR pre mládež k téme Tvorivosť a podnikavosť definuje 4 strategické ciele.

V Strategickom celi **Informácie o možnostiach** (Znižovať informačnú nedostatočnosť o možnostiach programov a projektov zameraných na rozvoj podnikavosti mladých ľudí a identifikovať fungujúce, kvalitné a udržateľné programy a projekty) je v Stratégií navrhnuté opatrenie: *Zastrešiť agendu podnikavosti odborníkom s kompetenciami manažovať ju naprieč rezortmi, s cieľom dosiahnuť kooperáciu a zameranie sa na výsledok.*

K tomuto strategickému cieľu navrhuje pracovná skupina doplniť opatrenie:

Informácie o možnostiach

- *Vytvoriť šandardizovanú databázu, ktorej gestorom by bola medzirezortná pracovná skupina MŠVVaŠ SR. Databáza by poskytovala aktuálny a funkčný zoznam príležitostí, projektov a programov, ktoré by slúžili na podporu fungujúcich projektov, ich rozšírenie do regiónov a ako „know-how“ pre tvorbu nových projektov.*

Strategický cieľ **Podnikateľská gramotnosť** (Podporovať výchovu k podnikavosti a podnikateľské vzdelávanie v súlade s európskou politikou zameranou na podporu zručností pre zamestnateľnosť mladých ľudí) je v Stratégii SR pre mládež doplnený 5 opatreniami:

- *V súlade s európskymi politikami a opatreniami zakomponovať do vzdelávania absolvovanie zážitkového programu alebo projektu zameraného na podnikavosť.*
- *Podporiť zavedenie podnikateľského vzdelávania na všetkých stupňoch vzdelávania, vrátane neformálneho, no najmä na neekonomických školách.*

- *Jasne definovať a stanoviť výsledky vzdelávania v oblasti podnikania pre učiteľa pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľa pre vyššie odborné vzdelávanie – profesijné štandardy.*
- *Adaptovať existujúce, efektívne a úspešné metodiky vzdelávania v oblasti podnikania do formálneho aj neformálneho vzdelávania.*
- *Zaviest' vyučovanie základných podnikateľských zručností prostredníctvom on-line kurzov na internete.*

Pracovná skupina sa zhodla na návrhu doplnenia existujúcich opatrení:

Podnikateľská gramotnosť

- ***Pripraviť a uviesť do praxe interaktívny tutoriál, ktorý by reflektoval reálne potreby a podnikateľské prostredie SR, ponúkal by nové formy a metódy výučby, sprievodný materiál pre študentov a pedagógov a slúžil by aj na evalváciu a porovnávanie výsledkov študentov.***
- ***Podporiť tvorbu nových projektov, obnovenie úspešných projektov a ich rozšírenie do regiónov (JA Slovensko, KomPrax, Teach For Slovakia, LEAF, a pod.).***
- ***Implementovať podnikateľskú gramotnosť a podnikateľské vzdelávanie do škôl.***
- ***Aktualizovať a implementovať Národný štandard podnikateľskej gramotnosti.***

Ďalších 5 opatrení je uvedených v Stratégií SR pre mládež aj pri strategickom celi **Podnikanie pre budúcnosť**, ktorý sa zameriava na podporu podnikateľskej kultúry zmenou vnímania podnikateliek a podnikateľov na základe praktického a pozitívneho informovania o ich úspechoch, prínose pre spoločnosť a možnostiach zakladania nových podnikov.

- *Vytvoriť sieť ambasádoriek a ambasádorov budúcej generácie podnikateľov a prezentácia úspešných podnikateľských vzorov na školách a pomocou verejnoprávnych médií. Ambasádorky a ambasádori musia pochádzať z radov úspešných mladých podnikateľov a stali by sa tvármi podnikania. Ich úlohou bude propagovať význam podnikania v spoločnosti, zdôrazňovať význam rozvoja podnikateľských zručností a skúseností v oblasti vzdelávania a poukazovať na podnikanie ako na možnosť budovania kariéry a ekonomickej sebarealizácie.*
- *V spolupráci s TV/rozhlasom iniciovať reality show o startupoch pre mladých podnikateľov (podobné formáty úspešné v zahraničí - Dragons' Den v UK, Den D v ČR, alebo The Apprentice).*
- *Podporiť podnikateľské súťaže zamerané na mladých ľudí zo strany verejnoprávnych médií.*
- *Intenzívnejšie prezentovať podnikanie najmä na vysokých školách v spolupráci s rezortom školstva a jednotlivými univerzitami.*

- Zabezpečiť na webových sídlach relevantných inštitúcií informácie o podnikaní a podporných nástrojoch pre podnikanie mladých ľudí (VÚC, RRA, stredné školy, vysoké školy).

Pracovná skupina vyššie uvedené opatrenia navrhuje doplniť o nasledovné:

Podnikanie pre budúcnosť

- **Vytvoriť novú komunikačnú stratégiu prístupnú mladým, t.j. kvalitná mediálna príprava, komunikovať s nimi cez sociálne siete, stanoviť kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele.**
- **Podporiť podnikateľské súťaže (prepojenie škôl s praxou).**

Strategický cieľ **Spolupráca s podnikateľmi** (Podporiť a vytvárať mentoringové programy pre mladých ľudí s inovatívnymi podnikateľskými nápadi) zahŕňa opatrenia ako:

- Zmapovať existujúce mentoringové programy a sprístupniť informácie o existujúcich a plánovaných mentoringových programoch v rámci formálneho aj neformálneho vzdelávania.
- Vytvoriť špecifický mentoringový program pre dobrovoľníkov v rámci neformálneho vzdelávania v spolupráci s firmami, podnikateľmi a obchodnými komorami, s cieľom zabezpečiť možnosť učiť sa cez mentoring aj v neformálnom vzdelávaní.

Ako doplnenie opatrení do tohto strategického cieľa pracovná skupina navrhla:

Spolupráca s podnikateľmi

- **Vytvoriť celoslovenskú databázu ambasádorov (mentori, tútori, podnikatelia, príklady dobrej praxe a úspešní absolventi).**
- **Prepájať mládež a školy s podnikateľmi z tejto databázy.**

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

Na tému Participácia diskutovalo 20 účastníkov konferencie, ktorí zastupovali rôzne organizácie pôsobiace v oblasti participácie s národnou pôsobnosťou ako aj z jednotlivých regiónov Slovenska. Pracovnú skupinu viedol Ľuboš Marcinek (CeNef) v spolupráci s Lenkou Babicovou (NA Erasmus+) a Martinom Borščom (OPPM, IUVENTA). V rámci pracovnej skupiny Participácia prezentoval Michal Považan (RmS) výstupy Štruktúrovaného dialógu na Slovensku. V pracovnej skupine mali zastúpenie štátne organizácie (IUVENTA, Odbor mládeže MŠVVaŠ a CVTI), mimovládne organizácie a občianske združenia (RMS, AKRAM, RMBK, RMPK, RMŽK, RCM Košice, RCM Trenčín, ICM Topoľčany, CKO Banská Bystrica, OZ Youth Watch, YEES, Škola po novom, DoFe a Erasmus Student Network).

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

Pracovná skupina Participácia sa najprv venovala stanoveniu potrieb mladých ľudí na Slovensku v roku 2018 z pohľadu účastníkov konferencie. Okrem stanovenia konkrétnych potrieb sa následne v pracovnej skupine venovali aj ich prioritizácií (potreby, ktoré považovala pracovná skupina za najdôležitejšie sú zvýraznené hrubým písmom).

Potreby mladých ľudí v roku 2018

- *Spoznať a prijať lídrov v komunitách.*
- *Vytvoriť priestor pre mladých (mládežnícky klub, občianske združenia a i.) zo strany mesta, obce, samosprávy, štátu.*
- *Skúmať potreby mládeže na pravidelnej báze.*
- *Akceptovať chyby mládeže zo strany dospelých.*
- *Zabezpečiť regionálnu vyrovnanosť príležitostí.*
- *Mentorovať mladých v rámci vedenia a motivácie.*
- ***Oceniť a všimnúť si mladých.***
- *Vychovávať mladých k pozitivizmu,*
- *Akceptovať neformálne vzdelávania vo formálnom vzdelávaní (podpora zo strany školy, keď sa mladí zúčastňujú neformálneho vzdelávania a akceptácia tejto účasti).*
- *Zabezpečiť obojstranné vzdelávania – mladí ako komunikovať s dôležitými dospelými a opačne.*
- ***Zabezpečiť obojstrannú komunikáciu mladí a samospráva.***
- *Podporovať komunitný život.*
- ***Vytvoriť priestor na seberealizáciu a rozvoj.***
- *Posilniť sebavedomie mladých.*
- ***Zvýšiť dôveru spoločnosti voči mladým ľuďom.***

- **Dať mladým možnosť rozhodovať o sebe.**
- *Vytvárať nové pracovné príležitosti pre mladých v určitých regiónoch.*
- *Pristupovať k mladým zo sociálne, zdravotne a kultúrne znevýhodneného prostredia inkluzívne.*

Následne pracovná skupiny navrhla k jednotlivým cieľom Stratégie SR pri téme Participácia konkrétne aktivity a kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele.

Strategický cieľ **Participácia moderne** (Podporovať inovatívne formy participácie mladých ľudí na živote spoločnosti na vnútroštátnej, regionálnej a komunálnej úrovni) je doplnený návrhom 3 konkrétnych opatrení:

- *Zvážiť možnosť elektronických volieb v Slovenskej republike ako motivačného a inovatívneho nástroja na zvýšenie záujmu mladých ľudí o participáciu.*
- *Prostredníctvom vzdelávania zabezpečiť zvyšovanie úrovne kompetencií pracovníkov samospráv zodpovedných za agendu mládeže, ale aj poslancov obecných a mestských zastupiteľstiev a zároveň prostredníctvom vzdelávania zabezpečiť informovanosť mladých ľudí o systéme fungovania verejnej správy, o ich občianskych právach a možnostiach participovať.*
- *Zadefinovať postavenie mestského a obecného mládežníckeho parlamentu a mestskej a obecnej rady mládeže v legislatíve a ich miery vplyvu na spolurozhodovanie.*

Participácia moderne – návrh konkrétnych aktivít k opatreniam navrhnutých v Stratégii

- **Vytvoriť stále poradné výbory pri miestnych zastupiteľstvách, mladí ľudia by mali iniciovať ich vznik.**
- **Zverejniť rozpočty realizácie aktivít v prospech mládeže zo samospráv.**
- **Vytvoriť funkčné miesta referentov mládeže.**
- **Zaviesť systém vzdelávania pre referentov mládeže.**
- **Vytvoriť vzdelávanie zamerané na správny výber voleného kandidáta.**
- **Zaviesť participatívne rozpočty na samosprávy.**
- **Na komunikáciu s mladými využívať zo strany samospráv mobilné aplikácie.**

Strategický cieľ **Rešpekt k mladým** (Podporovať rešpektujúci a partnerský prístup k mladým ľuďom v školskom prostredí vo všetkých stupňoch vzdelávacieho systému) charakterizujú nasledovné opatrenia:

- *Podporovať partnerstvo a rešpektujúcu komunikáciu medzi školou a mladým človekom s cieľom prizvania do diskusie a rešpektovania reálneho hlasu mladých vo všetkých oblastiach života školy.*

- *Vytvoriť podmienky pre vznik a činnosť žiackych školských samospráv na základných školách.*
- *Vytvoriť finančný dotačný rámec na podporu a rozvoj participácie v školskom prostredí na všetkých úrovniach vzdelávacieho systému formou podpory žiackych školských rád a akademických senátov.*

Rešpekt mladých - návrh konkrétnych aktivít k opatreniam navrhnutých v Stratégii

- **Akceptovať stanovky ŽŠR - súhlas vedenia školy s plánom aktivít s celoškolským rozhodovaním.**
- **Podporovať podnikateľské aktivity na pôde školy realizované žiakmi.**
- **Zabezpečiť prenos informácií od triedneho učiteľa k vedeniu školy.**

Vytvoriť kvalitatívne štandardy mládežníckej participácie na národnej, regionálnej a komunálnej úrovni je obsahom strategického cieľa: **Participácia kvalitne**. K jeho naplneniu by malo podľa stratégie SR pre mládež dopomôcť vytvorenie *kvalitatívnych štandardov mládežníckej participácie na všetkých úrovniach prostredníctvom grantového programu pre štátne a mimovládne organizácie zo zdrojov Európskej únie.*

Participácia kvalitne - návrh konkrétnych aktivít k opatreniam navrhnutých v Stratégii

- **Zabezpečiť prieskum súčasného stavu participácie mladých na národnej, regionálnej a krajskej úrovni.**
- **Zadefinovať, čo zahŕňa participácia na národnej, regionálnej a krajskej úrovni.**
- **Podporiť materiálne/nemateriálne participáciu na najnižších miestach – úrovniach.**

Participácia kvalitne - návrh kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov

- **Počet zapojených mladých ľudí do participatívnych aktivít.**
- **Počet zapojených mladých ľudí do pripomienkovania dokumentov.**

Pri strategickom celi **Slovo mladým** (Zabezpečiť participáciu mladých ľudí prostredníctvom informácií a konzultácií v záležitostiach, ktoré sa ich týkajú) sú navrhnuté dve opatrenia:

- *Na úrovni regionálnych a miestnych samospráv odporúčame vytvárať pozície pracovníka s mládežou, ktorý poskytne konzultácie, vzdelávanie a orientáciu v oblasti participácie a vytvorí bezpečné prostredie pre diskusiu s mladými ľuďmi.*
- *Na regionálnej a miestnej úrovni vytvárať podmienky pre účasť mladých ľudí na zasadnutiach komisií zastupiteľstiev a vytvoriť im priestor pre zdieľanie ich názorov.*

Slovo mladým - návrh konkrétnych aktivít k opatreniam navrhnutých v Stratégii

- **Podporovať vznik mládežníckych parlamentov na platforme žiackych školských rád.**
- **Nastaviť transparentné kritériá obsadzovania členov komisií v miestnych a regionálnych samosprávach.**
- **Vypracovať opis/náplň pracovnej pozície pracovníka s mládežou na úrovni obce/VUC (školenie, pravidelné stretnutia v rámci kraja, regiónu a SR).**

Slovo mladým - návrh kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov

- **Počet fungujúcich mládežníckych parlamentov.**
- **Existencia všeobecno-záväzných nariadení stanovujúcich transparentné výberové kritériá na regionálnej a miestnej úrovni.**
- **Počet vytvorených pracovných pozícií pracovníka s mládežou.**
- **Počet vzdelávacích aktivít pre pracovníkov s mládežou.**
- **Úroveň kompetencií a zručností pracovníkov s mládežou.**

Strategický cieľ **Participácia on-line** (Podporovať e Demokraciu a zabezpečiť informovanosť mladých ľudí pre nich zrozumiteľným jazykom, s cieľom zapojiť do participácie väčší počet organizovaných a neorganizovaných mladých ľudí) je v Stratégii SR pre mládež doplnený 3 opatreniami:

- *Odporúčať verejnej správe informovať o možnostiach participácie mladých ľudí pre nich zrozumiteľným jazykom.*
- *Zabezpečiť informovanosť mladých ľudí o aktivitách, týkajúcich sa ich života v súčasnosti a budúcnosti na oficiálnych stránkach inštitúcií štátnej správy a samosprávy.*
- *Prostredníctvom vzdelávacích inštitúcií, ako aj sociálnych sietí, informovať a vyzývať mladých ľudí k bezpečnému zdieľaniu ich názorov na aktuálne problémy komunity, mesta, obce, regiónu a k hľadaniu možností ich riešenia.*

Participácia on-line - návrh konkrétnych aktivít k opatreniam navrhnutých v Stratégii

- **Používať mobilné aplikácie pri realizácii podujatí.**
- **Zrealizovať súťaž prostredníctvom sociálnych médií (Mediálny ambasádor, ktorý je verejne známy – pozitívny vzor).**
- **V spolupráci s mladými vytvárať zaujímavé formy participácie on-line (Videá - Spôsob posúvania informácií priateľský pre mladých ľudí).**

Participácia on-line - návrh kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov

- ***Počet škôl zapojených do študentských volieb.***
- ***Počet aktivít v on-line priestore zameraných na prvovoličov.***
- ***Počet mladých ľudí zapojených do študentských volieb.***

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

V pracovnej skupine Mládež a svet diskutovalo 12 účastníkov konferencie. K témam globálneho vzdelávania a mobilit mládeže sa tak vyjadrili mladí ľudia z Gymnázia v Dubnici nad Váhom, Rád mládeže Žilinského a Prešovského kraja, zo Stredoškolského parlamentu v Trnave a taktiež pracovníci s mládežou z Nadácie pre deti Slovenska, Nadácie otvorenej spoločnosti, SAPS n.o., YEES n.o. a OZ Guľôčka. Táto pracovná skupina mala aj medzinárodné zastúpenie v osobe Michaely Přílepkovej z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Pracovnú skupinu viedla Jana Miháliková (Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, OZ Youth Watch) v spolupráci s Petrom Hurrayom (Mladíinfo) a Petrom Kupcom (NA Erasmus+).

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

Súčasťou témy Mládež a svet v Stratégii SR pre mládež je globálne vzdelávanie a mobilita mladých. V oblasti globálneho vzdelávania je zadaný strategický cieľ **Motivácia pre globálne témy** (Vytvoriť príležitosti pre mládež a rozvíjať jej motiváciu k zapojeniu sa do riešenia globálnych výziev na miestnej a národnej úrovni prostredníctvom mládežníckych aktivít). Strategický cieľ Motivácia pre globálne témy zahŕňa nasledovné opatrenia:

- *Priebežne vyhodnocovať projekty globálneho vzdelávania, najmä dopadov na cieľové skupiny prostredníctvom vytvorenej metodiky na meranie kvality a dopadu globálneho vzdelávania vo formálnom a neformálnom vzdelávaní.*
- *Začleniť princípy globálneho vzdelávania do prípravy profesionálnych a dobrovoľných pracovníkov s mládežou a súčasných i budúcich pedagogických zamestnancov.*
- *Rozvíjať kľúčové kompetencie mládeže (kritické myslenie, uvedomenie si súvislostí medzi vlastným konaním a globálnym dopadom, práca s informáciami, zmeny postojov, kritická reflexia médií, participácia, občianska angažovanosť a pod.) podporou aktivít globálneho vzdelávania vo formálnom a neformálnom vzdelávaní.*

Pracovná skupina počas konferencie dospela k návrhu nasledovných opatrení k strategickému cieľu v oblasti globálneho vzdelávania:

Globálne vzdelávanie

- ***Posilniť kompetencie učiteľov (ponukou napr. zjednodušených existujúcich metodík a dokumentov, neformálnym vzdelávaním).***
- ***Prepájať organizácie poskytujúce kvalitné globálne vzdelávanie so školami.***
- ***Využívať databázu expertov a organizácií pre poskytnutie globálneho vzdelávania.***
- ***Využívať na zážitkové aktivity globálneho vzdelávania napr. „prázdné“ dni počas maturít.***

- ***Využívať existujúce štruktúry pre rozvoj kritického myslenia a diskusie, napr. štruktúrovaný dialóg.***

Strategický cieľ **Uznávanie prínosu mobility** (Podporiť a uznať prínos mobility mládeže a pracovníkov s mládežou a rozvíjať medzinárodnú spoluprácu s cieľom podporovať prenos *know-how* z iných krajín, zvýšenie kvality práce s mládežou, uvedomovania si prepojenosti medzi miestnym konaním a jeho globálnym dopadom) obsahuje nasledovné opatrenia:

- *Propagovať mobilitu ako súčasť vzdelávacieho procesu vo formálnom aj neformálnom vzdelávaní.*
- *Podporovať udržateľnosť a zabezpečiť využívanie grantových programov v oblasti mobility mládeže.*
- *Vytvoriť podmienky pre inštitúcie k efektívnemu využívaniu mládežníckych mobilit a pre účastníkov vytvoriť príležitosti k zapojeniu sa.*
- *Vytvoriť príležitosti k podpore globálneho povedomia prostredníctvom mobility mládeže do krajín mimo Európskej únie.*
- *Zvýšiť propagáciu a možnosti výmenných programov, grantov pre mobilitu mladého človeka.*

Pracovná skupina rozšírila návrh opatrení v oblasti Mobility mládeže o nasledovné opatrenia:

Mobilita mladých

- ***Skvalitniť prípravu mladých ľudí na mobilitu, aby dosiahla lepší efekt.***
- ***Viac pracovať so získanou skúsenosťou účastníkov po návrate z ich mobility: pre osobný a profesijný rozvoj (konzultovanie vlastných nápadov), pre získanie ďalších dobrovoľníkov pre EDS (zdieľanie skúseností), pre rozvoj kapacity samotnej vysielajúcej organizácie.***
- ***V rámci programu EU Erasmus+ Mládež a šport podporovať skúsených žiadateľov vs. začiatočníkov.***
- ***Podporovať vzdelávanie v oblasti mobility v regióne naviazané na trvalejšie finančné zdroje.***
- ***Propagovať a pripraviť sektor práce s mládežou na plné využitie Európskeho zboru solidarity.***
- ***Zlepšiť informovanosť o možnostiach, pravidlách a o schémach na podporu mobility aktivít (mobilita mládeže vs. mobility pri rozvoji vidieka).***

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

V rámci pracovnej skupiny Zdravie a zdravý životný štýl pod vedením Henriety Holubekovej (Dom poznania – Vzdelávací program Životológia) a spolufacilitátorov Petra Jonisa (NA Erasmus+) a Milana Polešenského (OPPM IUVENTA) aktívne diskutovalo 10 účastníkov konferencie, konkrétne špeciálna pedagogička, školský psychológ, lektor neformálneho vzdelávania, riaditeľka SCVČ HEURÉKA, regionálny manažér SZLH ako aj aktívni mladí ľudia – riešitelia projektov ako: Chuť žiť a Cesta mládeže k zdravému životnému štýlu.

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

Náplňou a zámerom činnosti na zabezpečenie podpory a ochrany zdravia mládeže je usmerňovanie ich spôsobu života a správania sa pomocou vzdelávania a efektívnej spolupráce.

Vzdelávanie v oblasti zdravia je strategický cieľ, ktorého zameraním je zlepšiť zdravie mládeže posilnením výchovy k ochrane a podpore zdravia, ktorá zahŕňa vzdelávanie najmä o prevencii vzniku chorôb, úrazov, násilia, kriminality a zdravom životnom štýle. V oblasti vzdelávania a výchovy k ochrane a podpore zdravia Stratégia SR pre mládež definuje nasledovné opatrenia:

- *Podporiť akreditáciu neformálneho vzdelávania „Výchova k zdraviu“, ktoré komplexne zahŕňa všetky aspekty výchovy ku zdraviu vrátane prevencie, rizikových faktorov pre zdravie, determinantov zdravia, životného štýlu a vlastnej zodpovednosti za ochranu a podporu zdravia.*
- *Podporiť v rámci neformálneho vzdelávania aktivity zamerané na zvýšenie environmentálneho povedomia mládeže formou aktívneho pobytu v prírode.*
- *Voľnočasovými športovými aktivitami rozvíjať osobnostný rozvoj mladého človeka.*
- *Voľnočasové aktivity v oblasti ochrany prírody a životného prostredia zamerať na zdravý životný štýl – odpady, čistá voda, čistý vzduch, zdravé potraviny, bezpečná doprava a pod.*
- *Podporiť pro-environmentálne správanie mladých ľudí, klásť dôraz na aktívnu participáciu mládeže získavaním praktických skúseností z oblasti ochrany prírody a životného prostredia s uplatnením v osobnom živote.*

Pracovná skupina navrhuje doplniť k predchádzajúcim opatreniam niekoľko ďalších, a to:

Vzdelávanie v oblasti zdravia

- ***Systemovo analyzovať a následne kompletne inovovať výchovno-vzdelávací systém so zreteľom na fyzické a duševné zdravie detí a mládeže.***

- *Podporiť tzv. vrstovnícke programy "mladých mladým", v ktorých sa navzájom budú vzdelávať v oblasti zdravia.*
- *Zaviesť na základných, stredných a vysokých školách tzv. športové štipendiá.*
- *Podporiť ucelené preventívne vzdelávacie programy a projekty zamerané na duševné zdravie.*
- *Podporovať tzv. "komunitného ducha" v spoločnosti posilnením komunit a vzdelávaním komunitných lídrov.*
- *Na školách zaviesť tzv. komunitné stretnutia.*
- *Posilniť osvetu pre rodičov v oblasti celoživotného vzdelávania - výchovy k zdraviu.*

Strategický cieľ **Spolupráca v zdraví** zahŕňa vytvorenie podmienok pre efektívnu spoluprácu všetkých sektorov (horizontálne aj vertikálne) a tak prostredníctvom celospoločenského prístupu podporovanie, ochranu a zlepšenie zdravia mládeže. Na dosiahnutie tohto cieľa boli zadefinované nasledovné opatrenia:

- *Posilniť kompetencie verejného zdravotníctva pre realizáciu celospoločenských aktivít na ochranu a podporu zdravia mládeže.*
- *Posilniť kompetencie školstva inštitucionálnym zabezpečením podpory prevencie zdravia a verejného zdravotníctva pre realizáciu celospoločenských aktivít na ochranu a podporu zdravia mládeže.*
- *Vytvoriť národnú platformu zloženú zo zástupcov kľúčových sektorov a zástupcov mládeže, ktorá bude monitorovať plnenie cieľov a aktualizovať ich podľa potrieb.*
- *Zabezpečovať osvetové a výchovné kampane cielené na mládež.*

Pracovná skupina sa zhodla na doplnení existujúcich opatrení o nasledovné:

Spolupráca v zdraví

- *Vytvoriť národnú platformu zloženú zo zástupcov kľúčových sektorov a zástupcov mládeže, ktorá bude tvoriť ciele a náplň osvetových a výchovných kampaní zacielených na mládež.*
- *Podporiť tretí sektor v tvorbe aplikovateľného modelu komunitnej práce s celospoločenským dopadom.*
- *Podporiť finančne a vytvoriť priestor pre vzorové systémové riešenia - príklady dobrej praxe (Životológia, Chuť žiť, Misia hokej Slovakia).*
- *Podporiť vzdelávanie nových učiteľov a ďalšie vzdelávanie existujúcich učiteľov v oblasti náuky o živote a jej zakomponovanie do povinnej prípravy učiteľského povolania nového veku Industry 4.0.*

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

Účastníkmi pracovnej skupiny k téme Inklúzia boli špeciálni pedagógovia, lektori neformálneho vzdelávania, zástupcovia rôznych mimovládnych organizácií a občianskych združení. Pracovnú skupinu facilitovali Viera Hincová (A Centrum, o.z.), Magdaléna Bernátová (M.B. Consulting) a Darina Diošiová (OPPM, IUVENTA).

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

Stratégia SR pre mládež definuje pri téme Inklúzia tri strategické ciele: Mapovanie, Prevencia a Nové služby, ktoré dopĺňa aj príslušnými opatreniami.

Strategický cieľ **Mapovanie** (Kontinuálne skúmať a vyhodnocovať trendy, faktory, podoby a dôsledky sociálneho vylúčenia mládeže a komplexne mapovať potreby mladých ľudí zasiahnutých alebo ohrozených sociálnym vylúčením) charakterizujú nasledovné opatrenia:

- *Realizovať komplexný a kontinuálny kvantitatívno-kvalitatívny výskum sociálneho vylúčenia mládeže.*
- *Mapovať a analyzovať potreby rôznych cieľových skupín mládeže vo vzťahu k sociálnemu začleneniu / vylúčeniu.*
- *Iniciovať a viesť kontinuálny štruktúrovaný dialóg o téme sociálneho začlenenia/vylúčenia s mladými ľuďmi na rôznych úrovniach (celoštátnej, regionálnej, miestnej).*

Strategický cieľ **Prevencia** (Zadefinovať obsah a rozsah opatrení, nástrojov a služieb zameraných na odstránenie a predchádzanie vzniku sociálneho vylúčenia mládeže) dopĺňajú tieto opatrenia:

- *Identifikovať existujúce služby a príklady dobrej praxe zamerané na predchádzanie alebo odstraňovanie sociálneho vylúčenia.*
- *Identifikovať absentujúce služby pri predchádzaní alebo odstraňovaní sociálneho vylúčenia mládeže.*
- *Vytvoriť a experimentálne otestovať nové služby zamerané na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia.*
- *Vypracovať katalóg / ponuku služieb v oblasti sociálneho začleňovania.*

Strategický cieľ **Nové služby** (Skvalitniť a vzájomne prepojiť existujúce opatrenia, nástroje a služby a vytvoriť, otestovať a zaviesť nové služby zamerané na odstránenie a predchádzanie vzniku sociálneho vylúčenia mládeže) má definované tieto konkrétne opatrenia:

- *Realizovať audit existujúcich opatrení, nástrojov a služieb poskytovaných rôznymi inštitúciami na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia.*

- *Podporiť vytváranie komplexnej siete dopytovo orientovaných a vzájomne nadväzujúcich služieb v oblastiach formálneho a neformálneho vzdelávania, psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva, sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately, zdravotnej starostlivosti, služieb zamestnanosti a sociálneho zabezpečenia.*
- *Zadefinovať štátom objednaný rozsah služieb na predchádzanie/zamedzenie vzniku sociálneho vylúčenia mládeže a kvantifikovať náklady na ich poskytovanie.*

Pracovná skupina sa zhodla, že Inklúziu je potrebné vnímať ako prierezovú tému, ktorá sa odráža vo všetkých oblastiach práce s mládežou a života mladých ľudí na Slovensku. Preto by mala byť reflektovaná vo všetkých témach Stratégie SR pre mládež, ako aj ostatných strategických dokumentoch.

Pracovná skupina pri téme Inklúzia navrhla nasledovné opatrenia:

- ***Legislatívne zadefinovať pojem „inklúzia“.***
- ***Podporovať programy na zvýšenie informovanosti o inklúzii a pochopenia pojmu inklúzie pre samosprávy, aktérov formálneho a neformálne vzdelávanie, rodičov a mladých ľudí.***
- ***Vytvoriť pracovnú skupinu a/alebo metodiku na definovanie atribútov, ktoré musí spĺňať určitá aktivita, aby mohla byť považovaná za inkluzívnu, vrátane kontrolného zoznamu, ktorý ukáže, či boli oslovené všetky relevantné skupiny spôsobom, ktorý je pre nich zrozumiteľný a dostupný.***
- ***Podporovať aktivity na scitlivovanie verejnosti a dôležitých dospelých, ktoré im priblížia vnímanie a prežívania mladých ľudí so znevýhodnením a ich rodín (napr. živé knižnice IUVENTA, EDUMA).***
- ***Zvyšovať dostupnosť informácií pre mladých ľudí so znevýhodnením o aktivitách pre mládež zameraných na prekonávanie bariér či už viditeľných alebo neviditeľných.***
- ***Podporovať informovanosť mladých ľudí v oblasti inklúzie a práce s mládežou im zrozumiteľnou formou. Napr. blind friendly webové stránky mládežníckych organizácií, pozvánky v posunkovej reči, informácie v tzv. ľahko čitateľnom jazyku, v jazyku menšín, vzdialený prístup (na konferenciu), prekonávanie nedostatočných kompetencií mobility a pod.***
- ***Podporovať programy a aktivity, ktoré vytvoria nástroje na aktívne a preukázateľné zapájanie zástupcov neorganizovanej mládeže zo znevýhodnených skupín.***
- ***Podporovať lídrov, programy sieťovania a medzisektorovú spoluprácu v oblasti inklúzie na úrovni samosprávy.***
- ***Zaviesť pozíciu pracovníka pre inklúziu na úrovni samosprávy.***
- ***Vypracovať profil pracovníka pre inklúziu na úrovni samosprávy vrátane odporúčaných stáží a ďalšieho vzdelávania.***
- ***Podporovať zapojenie mladých ľudí zo znevýhodnených skupín do neformálneho vzdelávania a voľnočasových aktivít s ohľadom na to, že okrem formálneho***

vzdelávania sa takmer nezúčastňujú iných spoločenských aktivít. Podporovať tiež adaptáciu existujúcich programov pre potreby znevýhodnených skupín.

- *Vyhľadávať a zhromažďovať príklady dobrej praxe v oblasti inklúzie.*
- *Mapovať, podporovať a vytvárať programy, ktoré poskytnú pracovníkom s mládežou kompetencie pre prácu so skupinami mládeže ohrozenými sociálnym vylúčením (napr. vzdelávanie, príručky, stáže a iné, aby sa predišlo nepochopeniu v procese ich začleňovania – napr. dbať na špecifické zvyklosti, tradície, spôsoby interakcie medzi ľuďmi...) Príklad dobrej praxe: Akreditované vzdelávanie IUVENTY pre prácu so zdravotne znevýhodnenou mládežou, Vzdelávanie rómskych lídrov, Interkultúrne učenie a pod.*
- *Budovať komplexný systém včasnej intervencie a medzisektorový prístup už od narodenia dieťaťa so zdravotným alebo sociálnym znevýhodnením.*
- *Budovať kapacity (odborníci, metódy) na posilnenie schopnosti rodiny vyrovnáť sa so znevýhodnením a riešiť situáciu vlastnými silami (empowerment) a v spolupráci s relevantnými odborníkmi a tak predchádzať izolácii rodiny.*
- *Navrhnuť legislatívne opatrenia v zmysle zrovnoprávnenia komunitných centier, občianskych centier, materských centier, mládežníckych centier a pod.*
- *Plniť opatrenia Dohovoru o právach ľudí so zdravotným postihnutím, vrátane aktivít kontaktného bodu na MPSVaR a ďalších ministerstvách, zapojiť sa do pripravovaného programu na aplikáciu Dohovoru (hlavný kontaktný bod MPSVaR SR).*
- *Podporiť aktivity na zmenu vnímania práce komunitných centier tak, aby boli pochopené ako miesta pre všetkých, nielen pre rómske komunity.*
- *Realizovať programy tak, aby boli pre všetkých bez potreby zaraďovania mladých ľudí do skupín so znevýhodnením.*

CHARAKTERISTIKA PRACOVNEJ SKUPINY:

V pracovnej skupine dobrovoľníctvo pod vedením Jany Šolcovej (PF UMB v Banskej Bystrici), Gabriely Kubelovej (OPPM IUVENTA) a Adama Latáka (NA Erasmus+) diskutovalo a navrhovalo nové opatrenia 15 účastníkov konferencie, ktorí zastupovali nasledovné organizácie: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, TeCeMko-Trenčianske centrum mládeže o.z., Rada mládeže trenčianskeho kraja, V.I.A.C. o.z., Dom poznania - združenie pre osobný rozvoj, Súkromné centrum voľného času Zvolen a i.

VÝSTUPY Z PRACOVNEJ SKUPINY:

Dobrovoľníctvo zvyšuje ľudský potenciál a kvalitu každodenného života, posilňuje ľudskú solidaritu, poskytuje odpovede na dôležité výzvy našej súčasnosti a snaží sa prispievať k vytváraniu lepšieho a pokojnejšieho sveta a prispieva k životaschopnosti ekonomického života a aj k tvorbe pracovných miest a nových profesií. Z tohto dôvodu netreba na dobrovoľníctvo zabúdať ani pri práci s mládežou.

Stratégia SR pre mládež v oblasti dobrovoľníctva definuje strategický cieľ - **MLADÍ V DOBROVOLNÍCTVE**, ako zapojenie do dobrovoľníctva čo najviac mladých ľudí z rozličných skupín prostredníctvom vytvárania rôznorodých dobrovoľníckych príležitostí, reagujúcich na aktuálne potreby mladých ľudí a trendy v dobrovoľníctve a zabezpečiť udržateľnosť mladých ľudí v dobrovoľníctve. Za týchto cieľom boli stanovené aj nasledovné opatrenia:

- *Prepojiť dobrovoľníctvo s formálnym vzdelávaním na všetkých stupňoch a typoch škôl.*
- *Podporiť uznávanie zručností získaných prostredníctvom dobrovoľníctva mladých ľudí zo strany systému formálneho a neformálneho vzdelávania a trhu práce.*
- *Zviditeľniť prínosy dobrovoľníctva pre jednotlivcov a spoločnosť a zvyšovať povedomie o hodnote dobrovoľníctva.*
- *Podporiť dobrovoľníctvo mladých ľudí so špecifickými potrebami.*
- *Vytvárať nástroje pre podporu organizácií pracujúcich s mladými dobrovoľníkmi, aby boli schopné reagovať na špecifické potreby mladých ľudí.*
- *Vytvoriť podmienky (finančné, personálne, organizačné) pre dlhodobé dobrovoľnícke programy angažujúce mladých ľudí.*
- *Podporovať cezhraničnú mobilitu mladých dobrovoľníkov.*

Účastníci konferencie v pracovnej skupine k téme dobrovoľníctva pomenovali viacero opatrení, ktoré považujú za dôležité doplniť k opatreniam definovaných v Stratégií pre mládež SR. Pracovná skupina navrhla jednotlivé opatrenia podľa 4 podtém: Zviditeľňovanie prínosov, Cezhraničná mobilita, Dlhodobé dobrovoľnícke programy a Financovanie.

Zviditeľňovanie prínosov

- Zjednotiť a vytvoriť informačný portál a databázu pre zvýšenie informovanosti aj pre zahraničných dobrovoľníkov.
- Zviditeľňovať prínosy dobrovoľníctva pre jednotlivcov a spoločnosť - Metodika výpočtu a dokladovania ekonomickej hodnoty dobrovoľníckej práce, Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií.
- Podporiť štátom štandardy kvality manažmentu dobrovoľníkov ako jedno z kritérií kvality dobrovoľníctva a práce s mládežou.
- Udržať kvalitu vzdelávania dobrovoľníkov cez akreditované vzdelávanie - Manažment dobrovoľníkov.
- Podporiť štátom uznávanie kompetencií získaných dobrovoľníckou prácou zo strany škôl a zamestnávateľov.
- Zjednotiť celonárodné oceňovanie dobrovoľníkov.
- Motivovať k dobrovoľníctvu (napr. prostredníctvom nehmotných odmien, alebo výhod, zliav a pod.).
- Reagovať na aktuálne trendy v súvislosti so zdĺhavými procesmi zapracovania podnetov od organizácií pracujúcich s dobrovoľníkmi – zvýšiť flexibilitu.
- Presvedčiť darcov o potrebe kvalitného manažmentu a o tom, že dobrovoľníctvo, hoci je vykonávané bez nároku na odmenu, má svoje náklady a je hodné určitej investície.
- Podporiť šírenie existujúcich nástrojov pre organizácie, ktoré reagujú na špecifické potreby mladých dobrovoľníkov (napr. Nadácia pre deti Slovenska CIVCIL).
- Motivovať organizácie získať značku kvality/ alebo k akreditácii v rámci E+.

Cezhraničná mobilita

- Zjednotiť a vytvoriť informačný portál a databázu pre zvýšenie informovanosti o a pre zahraničných dobrovoľníkov.
- Zabezpečiť medzisektorovú spoluprácu medzi sektorom mládeže, školstvom a UPSVaR.
- Zvýšiť propagáciu cezhraničného dobrovoľníctva medzi mladými ľuďmi.
- Prepojiť systém uznávania kompetencií, ktoré boli získané počas zahraničného dobrovoľníctva, s UPSVaRom – možnosť uznania zahraničnej dobrovoľníckej služby ako jedného z aktívnych opatrení trhu práce.
- Vo väčšej miere podporiť vzdelávanie prijímajúcich organizácií ako viesť dobrovoľníkov.
- Zvýšiť propagáciu krátkodobých mobilit – správne odkomunikovanie vysielajúcej organizácie o možnostiach a aj dĺžke mobility.
- Posilniť priestor pre osobnú podporu dobrovoľníka (koučing, mentoring).

Dlhodobé dobrovoľnícke programy

- *Vypracovať metodiku realizácie výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu na jednotlivých stupňoch vzdelávania.*
- *Vypracovať hodnotiaci systém škôl a školských zariadení vo vzťahu k implementácii výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu v školách a školských zariadeniach.*
- *Vypracovať program kontinuálneho vzdelávania pre pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v oblasti výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu a program ich ďalšej podpory.*
- *Začleniť do prípravy budúcich pedagogických zamestnancov vzdelávanie v oblasti výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu.*
- *Vytvoriť systém pre spoluprácu školy a dobrovoľníckych organizácií a dobrovoľníckych centier a ich sieťovanie v oblasti výchovy a vzdelávania k dobrovoľníctvu.*
- *Zaviest' pozíciu koordinátora dobrovoľníckych aktivít na škole.*

Financovanie

- *Vytvoriť systém udržateľnosti organizácii s kreditom.*
- *Vytvoriť spravodlivý mechanizmus financovania organizácií - neexistuje spravodlivý mechanizmus financovania organizácií s „kreditom“ v porovnaní s novovzniknutými organizáciami.*
- *Zlepšiť systém dotácií pre dobrovoľnícke centrá (z toho plynie možnosť zvýšenia počtu pracovníkov v centrách = lepšia a kvalitnejšia koordinácia dobrovoľníkov).*
- *Zabezpečiť pravidelnú a dlhodobú finančnú podporu dobrovoľníctva mládeže zo strany regionálnych a lokálnych samospráv.*
- *Z hľadiska finančnej podpory organizácií pracujúcich s dobrovoľníkmi uprednostniť kvalitatívne výstupy pred kvantitatívnymi v rámci projektov.*

V Stratégií SR pre mládež sú k téme Práca s mládežou zadefinované tri strategické ciele: Hodnota práce s mládežou (Dlhodobo podporovať, aj finančne, činnosti smerujúce k uznaniu hodnoty a prínosu práce s mládežou a komunikovať tak prínosy práce s mládežou rôznym cieľovým skupinám), Práca s mládežou pri riešení výziev (Podporovať prepojenie práce s mládežou na aktuálne potreby a výzvy, ktorým čelí mládež v SR) a spoločenský dopad (Podporovať spoluprácu rôznych inštitúcií a subjektov, ktoré pôsobia v oblasti práce s mládežou s dôrazom na zapojenie samosprávy, za účelom zabezpečenia širšieho spoločenského dopadu práce s mládežou). Pri téme práca s mládežou na Stratégiu SR pre mládež nadväzujú aj ďalšie strategické dokumenty, a to Konceptcia rozvoja práce s mládežou 2016-2020 a Akčné plány pre naplnenie tejto koncepcie.

Na základe strategických cieľov k téme Práca s mládežou pracovná skupina diskutovala ohľadom návrhu opatrení, aktivít a kvalitatívnych a kvantitatívnych ukazovateľov v troch oblastiach, a to: Financovanie práce s mládežou, Uznanie práce s mládežou a Kvalita práce s mládežou.

Financovanie práce s mládežou

Navrhnuté opatrenia:

Stratégia SR pre mládež 2014-2020

- *Začleniť do systému financovania práce s mládežou inštitucionálnu podporu.*
- *Nastaviť financovanie práce s mládežou na základe mapovania jej potrieb.*
- *Vytvoriť systém viacdrojového financovania práce s mládežou (pričom štát a samospráva by mali hrať dominantnú úlohu, ale nie jedinú) na zabezpečenie cielenej, systematickej a dlhodobej podpory inštitúciám, ktoré kvalitnú prácu s mládežou zabezpečujú.*
- *Vytvárať a financovať vzdelávanie pre pracovníkov s mládežou a programy, ktoré prispievajú k zvyšovaniu kvality ich činností a vzájomnému sieťovaniu.*

Koncepcia rozvoja práce s mládežou 2016-2020

- *Analyzovať systémy financovania aktivít starostlivosti o deti a mládež mimo vyučovania a ich efektivity z hľadiska naplňania strategických cieľov v predmetných oblastiach a definovať nepokryté oblasti.*
- *Na základe analýzy kvantifikovať a alokovať adekvátne množstvo prostriedkov potrebných na naplňanie strategických cieľov v oblasti práce s mládežou (napr. prerozdelením existujúcich zdrojov v sektore, získaním dodatočných zdrojov a pod.).*

- *Prepájať existujúce finančné zdroje všetkých relevantných rezortov, príslušných inštitúcií či nadácií na zabezpečenie medzirezortnej spolupráce v práci s mládežou na národnej, regionálnej i miestnej úrovni (a vytvárať priestor vzájomne sa od seba učiť).*
- *Vytvoriť grantové systémy pre prácu s mládežou na úrovni krajov z podielových daní a previazať ich na analýzy potrieb a stanovené strategické ciele.*
- *Vytvoriť nástroje na kontrolu a monitoring využívania prostriedkov pre prácu s mládežou na všetkých úrovniach s prepojením na analýzy potrieb a kritériá kvality.*
- *Nájsť zdroje na rozvoj infraštruktúry a investičné aktivity v práci s mládežou (napr. cez zdroje štrukturálnych fondov).*
- *Vytvoriť nástroje na podporu neformálnych skupín.*
- *Zabezpečiť vhodné podmienky pre organizácie pôsobiace v práci s mládežou (dlhodobé financovanie, inštitucionálna podpora, flexibilné financovanie, ktoré reaguje na zmenu potrieb, resp. ďalšia podpora, napr. vzdelávanie, ktoré je povinné...).*

Akčný plán pre naplnenie koncepcie 2017-2018

- *Zohľadniť výsledky analýzy systému starostlivosti o deti a mládež v oblasti financovania v návrhu novely Zákona o podpore práce s mládežou č. 208/2008 Z. z., resp. v novom zákone o mládeži.*
- *Zverejnenie príkladov dobrej praxe z projektov financovaných v rámci Programov pre mládež 2014-2020.*

Návrh opatrení ako výstup pracovnej skupiny:

- ***Vytvoriť grantové systémy pre prácu s mládežou na lokálnej úrovni krajov z podielových daní a previazať ich na analýzy potrieb a stanovené strategické ciele.***
- ***Zabezpečiť nadväznosť projektov (postupnosť).***
- ***Zverejňovať výzvy na základe potrieb mládeže, rodičov a organizácií (dlhodobé riešenia a projekty, zohľadnenie regionálnych rozdielov).***
- ***Podporovať menej rozvinuté regióny pomocou startup príležitosti.***
- ***Mapovať potreby v regiónoch – presun informácií na ministerstvo.***
- ***Previazať finančné prostriedky s kvalitou organizácií, zohľadňovať kvalitu a históriu organizácie (referencie).***
- ***Otvárať výzvy pre organizácie rôzneho typu.***
- ***Podporovať malé projekty.***
- ***Zjednodušiť grantové schémy a žiadosti.***
- ***Zvážiť výšku spolufinancovania.***
- ***Postupne zvyšovať objem financovania práce s mládežou.***
- ***Vytvoriť podmienky a podporu pre prácu s mládežou v regiónoch (priestory, možnosť odborníkov, financovanie).***
- ***Prehodnotiť financovanie na základe počtu detí v mládežníckych organizáciách.***

- **Nahradiť vzdelávacie poukazy formou financovania, ktorá nebude viazaná na školu (ako napr. kultúrne poukazy).**

Uznanie práce s mládežou

Navrhnuté opatrenia:

Stratégia SR pre mládež 2014-2020

- *Začleniť predmet „Práca s mládežou“ do obsahu vzdelávania na vysokých školách.*
- *Zadefinovať profesiu „Pracovník s mládežou“ a začleniť ju do legislatívy vzťahujúcej sa k subjektom vykonávajúcim túto prácu.*
- *Vytvoriť kampane na zvýšenie povedomia v spoločnosti o hodnote a prínose práce s mládežou.*

Koncepcia rozvoja práce s mládežou 2016-2020

- *Zviditeľňovať príklady kvalitných dlhodobých partnerstiev napr. kampaní, programov, projektov (spoločenské uznanie).*
- *Zaradiť pracovníka s mládežou do Národnej sústavy povolání a Národnej sústavy kvalifikácií (formálne uznanie).*
- *Rozšíriť výučbu práce s mládežou na vysokých školách (formálne uznanie).*
- *Rozvíjať kompetencie pracovníkov samospráv zodpovedných za mládež (politické uznanie).*
- *Realizovať informačné a propagačné aktivity o prínosoch práce s mládežou najmä smerované mimo sektor (spoločenské uznanie) na všetkých úrovniach.*
- *Vytvoriť priestor pre prepojenie práce s mládežou a formálneho vzdelávania (formálne uznanie).*

Akčný plán pre naplnenie koncepcie 2017-2018

- *Prevádzkovať informačný portál na zviditeľňovanie práce s mládežou na celonárodnej úrovni.*

Návrh opatrení ako výstup pracovnej skupiny:

- *Začať proces vysvetľovania významu práce s mládežou (spoločenské, politické, formálne a sebauznanie).*
- *Vysvetliť definíciu práce s mládežou (spoločnosť, mladí ľudia, komunita) - prieskum vnímania.*
- *Zabezpečiť medzisektorovú komunikáciu a spoluprácu na všetkých úrovniach.*
- *Iniciovať Lobbying a vzdelávanie pracovníkov samospráv.*
- *Podporiť samosprávy pri vytváraní profesionálneho statusu pracovníka s mládežou.*

- **Zabezpečiť revíziu legislatívy podporujúcej prácu s mládežou (Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, Zákon o podpore práce s mládežou, Zákon o športe, Zákon o obecnom zriadení).**
- **Nadviazať na KomPrax a Praktik v oblasti uznávania (Deklarácia uznávania a prínosu práce s mládežou).**
- **Zmapovať a nastaviť systém formálneho uznávania výstupov z neformálneho vzdelávania (napr. prijímacie skúšky na VŠ, kredity).**
- **Propagovať príklady dobrej praxe na národnej aj lokálnej úrovni.**
- **Obnoviť výzvy na uznávanie práce s mládežou – Priority.**
- **Vytvoriť pracovnú skupinu a nastaviť dlhodobú stratégiu uznávania práce s mládežou na národnej úrovni.**

Kvalita práce s mládežou

Navrhnuté opatrenia:

Stratégia SR pre mládež 2014-2020

- *Zosúladiť legislatívu v oblasti práce s mládežou tak, aby mohli všetky subjekty venujúce sa mládeži robiť modernú a na potrebách založenú prácu s mládežou.*
- *Pravidelne mapovať potreby mládeže a aktuálne výzvy, ktorým čelí.*

Koncepcia rozvoja práce s mládežou 2016-2020

- *Vytvoriť konsenzus o kritériách a indikátoroch kvality v práci s mládežou s ohľadom na rôzne formy, oblasti, cieľové skupiny a aktérov v práci s mládežou s prihliadnutím na európske trendy.*
- *Tvorba a podpora rôznych nástrojov na podporu kvality (peer review, externá spätná väzba...).*
- *Vzdelávanie a systémová podpora realizátorov práce s mládežou, aby vykonávali kvalitnú prácu s mládežou a využívali rôzne nástroje na podporu kvality.*
- *Podpora riadiacich a metodických pracovníkov v organizáciách a inštitúciách v práci s mládežou pri rozvoji kvality.*
- *Systémová podpora zavádzania kvality a štandardov do práce s mládežou.*
- *Zviditeľňovanie dobrých príkladov v oblasti kvality práce s mládežou.*
- *Rozšíriť akreditáciu programov neformálneho vzdelávania v práci s mládežou v rámci zákona č. 282/2008 Z. z. aj o akreditáciu inštitúcií.*

Akčný plán pre naplnenie koncepcie 2017-2018

- *Vytýčenie kritérií a indikátorov s dôrazom na rôzne formy, oblasti, cieľové skupiny a aktérov v práci s mládežou.*

- *Vytvorenie konsenzu štandardov kvality v práci s mládežou s ohľadom na cieľové skupiny a aktérov v práci s mládežou.*

Návrh opatrení ako výstup pracovnej skupiny:

- ***Zabezpečiť vzdelávanie a systémovú podporu realizátorov práce s mládežou, aby vykonávali kvalitnú prácu s mládežou a využívali rôzne nástroje na podporu kvality (napĺňanie minimálnych kompetenčných profilov).***
- ***Zaviest' vzdelávací program pre pracovníkov s mládežou na VŠ, prípadne špecializované pedagogické minimum.***
- ***Kontinuálne vzdelávať pracovníkov s mládežou v mládežníckych organizáciách na základe zjednoteného štandardu kvality práce s mládežou.***
- ***Stanoviť indikátory kvalitnej práce s mládežou a následne overiť štandardy v praxi – dospieť k jednotnému chápaniu kvality práce s mládežou a požadovaných kompetencií pracovníka s mládežou.***
- ***Merať dopady činnosti organizácií – vypracovať štandardy merania kvality a dopadov na mladých ľudí.***